

at aabne en Adgang, som den, Finansstyrelsen tidligere har haft, til at kunne dække Udgiften til Erhvervelse af indtægtgivende Statsaktiver ved indenlandske Laan i saadanne mindre Poster, som Finansministeren ved aarlige Bevillinger paa Finansloven bemyndiges til at optage. Vi kunne nemlig lige saa lidt som andre Stater udvikle vore Statserhverv, vort Jernbaneanlæg, forøge vore Statshavne o. s. v. o. s. v., uden at vi til Dels maa afholde disse Udgifter ved Hjælp af Laan. Alle andre Stater maa gøre det. Paa den svenske Finanslov for 1912 figurerer der Udgifter „till kapitalökning“, det vil i Virkeligheden sige Udgifter af den Art, som efter vort Finanslovsforslag ere opførte paa den, ny § 26: Kapitalanbringelse i Statens indtægtgivende Virksomheder. Der er opført Udgifter til et samlet Beløb af 61,800,000 Kr., og det dækkes saaledes: kun 18 Mill. Kr. af de løbende Statsindtægter, 43¾ Mill. Kr. ved Laan. I Preussen er det som bekendt saaledes, at den vigtigste Del af Landets Statsgæld skyldes de Laan, som efterhaanden ere optagne til Jernbaneanlæg. For Norges Vedkommende optages der ogsaa stadig Laan til lignende Kapitalanbringelser. Det er givet, at vi ikke kunne undgaa det her, og vi have ogsaa tidligere haft Love, som bemyndigede til noget saadant. Jeg skal erindre om Lovene af 1894, som bemyndigede Finansministeren til at udstede Obligationer til Dækning af Udgifterne til Jernbaneanlæg og til Tiendeafløsning, og Loven af 1899, der gav Finansministeren en lignende Bemyndigelse til at udstede indenlandske Obligationer til Dækning af Udgifterne ved Husmandslaan. Nu er det min Tanke, at disse Laan skulle holdes indenfor en overordentlig beskeden Grænse, og at den Norm, som skal gælde for dem, skulde være denne, at Udbyttet af Aarets samlede Kapitalanbringelse i Statens Erhvervsvirksomheder, enten Udgiften dertil er afholdt gennem de ordinære Statsindtægter eller ved Optagelse af Laan, skulde være lige saa stort som det Rentebeløb, som det optagne Laan koster Staten, saa at vi altsaa under ingen Omstændigheder komme ind paa at benytte disse indenlandske Laan i større Omfang, end at vi kunne være sikre paa af den samlede Kapitalanbringelse at indvinde et Udbytte, som er tilstrækkelig stort til Dækning af Laanrenten. Dette Princip anvendes paa nærværende Budget saaledes, at der af et samlet Beløb til Kapitalanlæg under Statshavnene, Postvæsenet, Telegrafvæsenet og Statsbanerne og til Udlaan til private Baner paa omtrent 12¼ Mill. Kr.,

foreslaas afholdt ved indenlandsk Laan et Beløb af 3 Mill. Kr. Det maa siges at være ubetinget paa den sikre Side.

Samtidig forelægger jeg et Lovforslag, der indeholder Reglerne for Udstedelse af disse indenlandske Statsobligationer. Jeg lægger en Hovedvægt paa dette, at det bliver *indenlandske* Obligationer. Derfor fastsættes i dette Lovforslag, at Obligationerne skulde lyde paa Kronemønt, og at Renten kun skal være betalbar her i Landet, at de skulde udstedes i Serier à 10 Mill. Kr. og efter Finansministerens Skøn, bærende en Rente af enten 3½, 3¾ eller 4 pCt., saa at man ved Udstedelsen kan tage Hensyn til Pengemarkedets Forhold i det enkelte Aar. Endvidere skulde Obligationerne være amortisable i 40 Aar for at kunne være passende Anbringelse for saadanne Institutioner, som ønske nogen Bevægelse i deres Beholdninger; Forsikringsselskaber, Sparekasser og lignende foretrække erfaringsmæssigt Obligationer, som amortiseres i en ikke alt for lang Aarrække. Man vil saa meget, som det er muligt, drage Omsorg for, at disse Obligationer anbringes paa faste Hænder, saa at de ikke komme til at vandre til Udlandet og ikke der komme til at konkurrere med vore udenlandske Statsobligationer. Jeg har sikret mig ved Forhandling med forskellige, der ville være i Stand til at hjælpe mig i denne Sag, forskellige af vore ledende Finansmænd og Folk, der ere nær knyttede til de Pengeinstitutioner, hos hvem der særlig kan være Tale om Anbringelse, nemlig Sparekasser og Forsikringsselskaber, Bistand til Anbringelsen, saa at jeg har grundet Haab om at kunne faa saadanne mindre Beløb aarlig arbragte paa faste Hænder. At paalægge visse Institutioner Tvang, som man har det i Tyskland, til Anlæggelse af en bestemt Del af deres Midler i indenlandske Statsobligationer, har jeg ikke ment rigtigt, i alt Fald ikke saa længe det ikke har vist sig, at man ikke paa normal Vis kan naa det samme. En saadan Tvang trykker Kurserne, og det forekommer mig, at Tyskland ikke har haft ubetinget gunstige Erfaringer med Hensyn til Virkningerne.

Naar jeg nu tager samtlige Indtægts- og Udgiftsparagraffer, derunder ogsaa indbefattet Formuebevægelsesparagraffen, den nye § 26, faar jeg en samlet Indtægt efter det Finanslovsforslag, jeg fremlægger her i Dag, paa 102,702,000 Kr. og en samlet Udgift paa 114,320,000 Kr. Lægges nu til Indtægten de ca. 300,000 Kr., jeg har nævnt før, der fremkommer ved Forandring af Postloven, Loven om Stats-